

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Literatuurwetenschap van de Universiteit Utrecht**

	Gegevens	
datum	30 juni 2014	Naam instelling : Universiteit Utrecht
onderwerp	Definitief besluit accreditatie wo-bachelor Literatuurwetenschap Universiteit Utrecht (002390)	Naam opleiding : wo-bachelor Literatuurwetenschap (180 ECTS) Datum aanvraag : 18 december 2013 Variant opleiding : voltijd Locatie opleiding : Utrecht Datum goedkeuren panel : 18 september 2012
uw kenmerk	-	Datum locatiebezoeken : 14-16 januari 2013 Datum visitatierapport : 15 juni 2013
ons kenmerk	NVAO/20142162/SL	Instellingstoets kwaliteitszorg : ja, positief besluit van 12 juli 2012
bijlagen	Beoordelingskader	
	3	Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel (hierna ook: de commissie) de kwaliteit van de opleiding goed heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de opleidingen Taal en Letterkunde van de Universiteit Utrecht. Het panel heeft meerdere opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van de commissie

Samenvatting bevindingen en overwegingen van de commissie.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 1 als voldoende.

De Nederlandse bachelor- en masteropleidingen op het gebied van taal- en letterkunde hanteren een gemeenschappelijk referentiekader. De commissie heeft dit domeinspecifiek referentiekader bestudeerd en concludeert dat dit een goede basis is voor de beoordeling van de individuele opleidingen.

Pagina 2 van 8 De primaire doelstelling van de bacheloropleiding Literatuurwetenschap is volgens de kritische reflectie om studenten academisch te vormen en kennis, inzicht en vaardigheden bij te brengen op het vakgebied.

De opleiding stelt hierbij literatuur in Europese talen, van Oudheid tot nu, centraal. De opleiding heeft haar primaire doelstelling vertaald in verschillende eindtermen.

De commissie heeft de doelstellingen en eindtermen van de opleiding bestudeerd. Zij is van mening dat de opleiding een duidelijke focus op de Europese historische letterkunde heeft en dat de beoogde eindtermen van de opleiding voldoende geconcretiseerd en volledig zijn. De eindtermen passen bij de eisen die aan een universitaire opleiding gesteld worden en sluiten aan op het domeinspecifiek referentiekader. De opleiding heeft volgens de commissie een adequaat beeld van haar eigen nationale en internationale profiel.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt standaard 2 als goed.

De bacheloropleiding Literatuurwetenschap bestaat uit 180 EC, verspreid over drie cursusjaren. Elk jaar bestaat uit vier blokken van elk tien weken en elk blok omvat twee cursussen. Alle cursussen hebben een omvang van 7,5 EC. De bacheloropleiding bestaat uit een major van 135 EC en een profileringsruimte van 45 EC, welke de student vrij mag invullen met het gehele onderwijsaanbod van de Universiteit Utrecht of daarbuiten. In de major volgen alle studenten Literatuurwetenschap 75 EC aan verplichte onderdelen en 60 EC aan keuzeonderdelen. Het verplichte deel van de major van de opleiding bestaat uit zeven cursussen op het gebied van literatuurwetenschap, literatuurgeschiedenis en analyse- en theorievorming, een bachelorscriptie en twee academische contextcursussen: Inleiding algemene taalwetenschap en Basis cursus letterkundig onderzoek.

Uitgaande van de beoogde eindtermen en de verplichte programmaonderdelen heeft de opleiding leerlijnen geformuleerd. In de kritische reflectie wordt beschreven dat een leerlijn altijd begint met een aantal verplichte onderdelen en vervolgens door de student kan worden verdiept met keuzeonderdelen. De inhoudelijke leerlijnen van de bacheloropleiding Literatuurwetenschap zijn: 1. Literatuurgeschiedenis, 2. Theorie, 3. Analyse en Onderzoek, 4. Belezenheid en 5. Boekenvak en Lezers. Naast inhoudelijke leerlijnen zijn door de opleiding twee academische leerlijnen voor algemene leervaardigheden en communicatieve vaardigheden geformuleerd. De commissie is van mening dat de geformuleerde inhoudelijke en academische leerlijnen voor studenten de opbouw van kennis en vaardigheden inzichtelijk maken. Zij stelt verder vast dat het curriculum samenhangend is en is gestoeld op de beoogde eindtermen en doelstellingen van de opleiding.

De commissie stelt vast dat studenten binnen de leerlijn Boekenvak en Lezers een stage kunnen volgen bij een uitgeverij of een culturele organisatie. Daarnaast kunnen studenten zich oriënteren op de educatieve praktijk. Uit exit-enquêtes blijkt dat meer dan de helft van de studenten Literatuurwetenschap een stage volgt. De commissie is erg enthousiast over de mogelijkheden voor – en de geboden ondersteuning bij – het volgen van een stage. De commissie ziet in de voorlichting over beroepsperspectieven nog wel een intensievere rol voor alumni weggelegd. Ook adviseert de commissie om de meerwaarde van een internationaal verblijf te blijven benadrukken.

De commissie heeft gezien dat in het curriculum veel aandacht is voor wetenschappelijke vorming. Dit zorgt samen met het stage-aanbod en de mogelijkheid tot verdieping in de

Pagina 3 van 8 educatieve praktijk voor een goede balans tussen een wetenschappelijke en beroepsgerichte oriëntatie van de opleiding.

Het didactische concept van de opleiding Literatuurwetenschap is gericht op kleinschalig en activerend onderwijs. De commissie heeft met studenten over het didactisch concept gesproken en stelt vast dat dit voor hen herkenbaar is. De grootte van de werkgroepen, de werkvormen en het aantal contacturen sluiten hierbij goed aan. De commissie is zeer te spreken over de combinatie van *peer review* met individuele feedback van de docent. *Peer review* bevordert het kritisch denkvermogen en draagt bij aan *community learning*.

Tijdens de studie worden studenten begeleid door een studiebegeleider en een tutor. Bij de tutores kunnen studenten aankloppen voor inhoudelijke vragen en voor de planning van hun studietrajecten. De commissie is positief over het tutoraatssysteem. Wel is de uniforme uitvoering van het tutoraat door docenten een blijvend aandachtspunt. De gelijkmatige spreiding van studielast en de goede studiebegeleiding zorgen volgens de commissie voor een programma dat goed studeerbaar is. Dit blijkt ook uit de relatief hoge rendementcijfers en de lage uitvalpercentages. De commissie is hierover zeer te spreken. Wel blijft structurele aandacht voor rendementverbeteringen noodzakelijk.

Het personeel van de opleiding Literatuurwetenschap is kwantitatief voldoende en inhoudelijk en didactisch zeer goed gekwalificeerd. De docenten vinden de werkdruk hoog. De commissie heeft met instemming begrepen dat de werkdruk recent door het college van bestuur als serieus aandachtspunt is benoemd.

De opleidingsspecifieke voorzieningen (elektronische leeromgeving, bibliotheek en studieplekken) zijn voldoende en het systeem van interne kwaliteitszorg is op orde. De opleidingscommissie is in staat om goed te functioneren en vervult een actieve rol. Concluderend is de commissie van oordeel dat de onderwijsleeromgeving goed georganiseerd is en studenten ruimschoots in staat stelt de beoogde eindtermen te behalen.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindtermen

De commissie beoordeelt standaard 3 als goed.

De commissie heeft onderzoek gedaan naar het facultaire toetsbeleid, de procedures rondom toetsing en de toetsvormen die in de opleiding Literatuurwetenschap worden toegepast. Het facultaire toetsbeleid voldoet volgens de commissie aan de eisen en geeft richting aan kwaliteitsverhoging van toetsing. De uniformering van de beoordeling van (eind)werkstukken is een belangrijke positieve stap. De commissie adviseert de examencommissie om toe te zien op een goede implementatie van deze uniforme beoordeling.

De examencommissie Literatuurwetenschap functioneert en besteedt aandacht aan de adequaatheid van toetsing. De examencommissie heeft een start gemaakt om haar wettelijke rol in te vullen, maar zou naar het oordeel van de commissie nog wel actiever kunnen zijn om haar toetsende rol systematisch in te vullen. De commissie heeft toetsmateriaal uit verschillende cursussen van de opleiding Literatuurwetenschap bestudeerd. Zij is van mening dat de toetsvragen helder geformuleerd zijn en aansluiten op de vakinhoud. De toetsen zijn daarnaast van juist niveau en de beoordeling en feedback zijn eerlijk en inzichtelijk.

Pagina 4 van 8 De commissie heeft een steekproef van lage, middelhoge en hoog becijferde eindwerkstukken beoordeeld en heeft vastgesteld dat de becijfering van de geselecteerde eindwerkstukken eerlijk is. Alle eindwerkstukken, ook de marginale eindwerkstukken, voldoen volgens de commissie aan de vereiste criteria. De commissie heeft veel waardering voor het hoge wetenschappelijke niveau van de eindwerkstukken die zij heeft gelezen. Zij stelt vast dat de aandacht voor academische en wetenschappelijke vorming in het curriculum terug is te zien in de bachelorwerkstukken. De commissie concludeert op grond van de bestudeerde eindwerken dat de beoogde eindtermen worden gerealiseerd.

Algemeen eindoordeel

De commissie komt op basis van het bestudeerde materiaal en de gevoerde gesprekken tijdens het visitatiebezoek tot de conclusie dat de bacheloropleiding op de drie standaarden aan de eisen voldoet. De geformuleerde eindtermen zijn voldoende geconcretiseerd, van academisch niveau en sluiten aan op de domeinspecifieke eisen. Het curriculum vertoont een logische samenhang en is gestoeld op de beoogde eindtermen. Er is veel aandacht voor wetenschappelijke vorming en beroepsoriëntatie. De didactische uitgangspunten zijn herkenbaar in de grootte van werkgroepen, werkgroepen en het aantal contacturen. De opleiding is goed studeerbaar en heeft relatief hoge rendementcijfers. Het personeel is kwantitatief voldoende en inhoudelijk en didactisch goed onderlegd. Het tutoraatstelsel en de voorzieningen voor studiebegeleiding oogsten veel waardering. De opleidings-specifieke voorzieningen en de interne kwaliteitszorg zijn aan de maat. De toetsing voldoet aan alle kwaliteitsnormen. Het toetsbeleid is transparant en geeft richting aan kwaliteitsverhoging van toetsing. De commissie is tevreden over de stappen die tot nu toe zijn genomen ten aanzien van de implementatie van het toetsbeleid. Studenten bereiken het beoogde eindniveau. De commissie heeft veel waardering voor het hoge wetenschappelijke niveau van de eindwerkstukken die zij heeft gelezen. De commissie beoordeelt de bacheloropleiding Literatuurwetenschap derhalve als goed.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 19 juni 2014 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Literatuurwetenschap (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Utrecht) van de Universiteit Utrecht te Utrecht. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ann Demeulemeester', written over a horizontal line.

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling commissie
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Goed
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Goed
Eindoordeel		Goed

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval na 1jr	9%	33%	22%	9%	19%	21%
Uitval na 2jr	9%	33%	22%	23%	19%	
Uitval na 3jr	9%	33%	17%	18%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	35%	60%	43%	40%
Rendement na 4 jaar	85%	90%	79%	
Rendement na 5 jaar	100%	90%		
Rendement na 6 ^(*) jaar	100%			

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	39%	47%	59%	46%
Rendement na 4 jaar	87%	87%	86%	
Rendement na 5 jaar	100%	87		
Rendement na 6 ^(*) jaar	100%			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	31%	69%	61%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	29,3
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	8-6	6-4	6-4

- Prof. dr. Theo D'haen, voorzitter, hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap, Faculteit der Letteren, Katholieke Universiteit Leuven (2002-heden);
- Prof. dr. Geert Booij, (emeritus) hoogleraar Algemene Taalwetenschap en Nederlands, Universiteit Leiden (2005-2012);
- Dr. Elisabeth van der Linden, universitair hoofddocent Frans en Roomeens, Universiteit van Amsterdam (1979-2009);
- Prof. dr. Achim Hermann Hölter, hoogleraar Vergelijkende Literatuurwetenschappen, Universiteit van Wenen (2009-heden);
- Prof. dr. Hub Hermans, hoogleraar moderne Romaanse Letterkunde en Cultuurkunde, Rijksuniversiteit Groningen (1990-heden);
- Lily Kruiger BA, masterstudent Scandinavische Talen en Culturen, Rijksuniversiteit Groningen (2012- heden).

De commissie werd ondersteund door dr. Marianne van der Weiden, drs. Erik van der Spek en Adrienne Wieldraaijer-Huijzer MA, secretarissen (gecertificeerd).